KERKDIENST Voorgangers rennen van hot naar her tijdens overvolle kerstdagen

Topsport op de kansel met kerst

Pastor Ronald Dits pendelt op kerstavond tussen Naaldwijk, Honselersdijk en Maasdijk.
FOTO THIERRY SCHUT

WESTLAND

Eén keer per jaar, met Kerstmis, zitten de kerken bomvol. Topsport voor de dominees en pastors, die daaraan hun handen vol hebben.

RIEN VAN DEN ANKER

Kerstmis is sowieso al een drukke periode, maar nu valt kerstavond ook nog eens op een gewone zondag, die op zich al een bijzondere adventszondag is. Drie, vier keer 'optreden' in anderhalve dag is dan ook geen uitzondering voor een voorganger.

'Kampioen' is Ronald Dits, diaken van de rooms-katholieke kerkparochie Sint Franciscus in Westland en Hoek van Holland. De pastor heeft in dit komend lange 'kerstweekeinde' vijf vieringen. ,,En elke goede dienst kost me een dag werk'' legt Dits uit.

Maar ook zijn protestantse collega's Jantine Veenhof uit Wateringen en Dirk van Duijvenbode uit Monster draaien overuren. ,,Zeker ook omdat alle diensten een bijzonder feestelijk karakter hebben. En de zondag ook nog eens de vierde adventsviering is."

Het 'dubbele' kerstweekeinde heeft iets paradoxaals: er gaan steeds minder mensen naar de kerk, maar juist met Kerstmis wil iedereen er naartoe. Door die dalende kerkgang is het aantal voorgangers sterk gedaald. Gelukkig krijgen de 'beroeps' steeds vaker hulp van leken.

Maar toch zijn er om die reden bijvoorbeeld in Naaldwijk en Wateringen op de zondag voor kerst diensten geschrapt of vervangen door een zangdienst. ,,Omdat we daardoor in de knel kwamen, hebben we afgelopen zondag de derde advent met de vierde gecombineerd", legt dominee Jantine Veenhof uit. ,,Religieus verdient het misschien geen schoonheidsprijs, maar het kon niet anders, want aan het begin van de zondagavond is er alweer de erg drukke kerstdienst. Druk omdat we dan naar de kinderboerderij gaan en pas daarna naar de kerk."

Vaart

Ook dominee Dirk van Duivenbode houdt rekening met het uithoudingsvermogen van zijn kerkgenoten. ,,De kerstavonddienst is welbewust kort, met veel vaart. Hij duurt slechts drie kwartier." Daar is voor gekozen zodat de mensen niet al te laat thuis zijn en voldoende energie hebben om ook 's morgens weer naar de kerk te komen. ,,Een experiment, ook voor ons spannend, want ik hoor nu al soms geluiden dat de massale belangstelling voor de kerstnachtdienst enigszins tanende is."

In de agenda van pastor Dits staan dit jaar vijf kerstvieringen, de eerste op zaterdagavond. Dan wordt in Honselersdijk die vierde adventzondag gevierd, en de laatste op eerste kerstdag in de Sint-Machutuskerk in Monster. ,,Qua drukte is de kerstavond het hoogtepunt, want dan zijn er drie vieringen", vertelt hij. ,,Om vijf uur 's middags en daarna 's avonds om zeven uur en om negen uur. Op drie locaties, in Naaldwijk, Maasdijk en Honselersdijk."

Bij de Monsterse dominee Dirk van Duijvenbode begon de decemberdrukte overigens al afgelopen weekeinde, omdat hij toen zijn 25-jarig ambtsjubileum vierde, en zelf in de verjaardagsdienst voorging. Komende dagen staat hij drie keer op de kansel, maar hij doet dat niet op de automatisch piloot. Elk jaar pikt hij een ander aspect uit het bekende kerstverhaal in het evangelie van Lucas. ,,Dat komt ineens op, soms kort voor kerst, soms weet ik het al in de zomer."

Druk

Ook de Wateringse predikant Jantine Veenhof had in de aanloop naar de kerst al een drukke anderhalve week achter de rug, met vieringen bij jongeren, ouderen en gehandicapten. ,,Soms zijn dat kerkdiensten, maar ook bijeenkomsten waarop tijdens de maaltijd gesproken wordt over onderwerpen die met kerst te maken hebben."

Voor zowel de roomse als de protestantse voorgangers mag het dan druk zijn, het is ook feest. Niet alleen omdat het een christelijke hoogtepunt is, maar ook omdat het weer eens volle bak is in de kerk.

,,Omdat ik weet dat er heel veel niet-frequente kerkbezoekers zijn, pas ik de dienst aan, zorg ik ervoor dat zowel de preek als de gezongen liederen laagdrempelig zijn", aldus Veenhof. ,,Ik geniet wel van zo'n volle kerk en ik ben dan ook blij dat ze er allemaal zijn. Ik zie het als een uitdaging om de kerstboodschap ook bij hen te laten binnenkomen. En kies dan bijvoorbeeld voor een beetje prikkelend thema: Zitten we wel op Jezus te wachten?"

Pastor Dits noemt kerstvieringen bijzonder, maar tevens een missionaire uitdaging. Ook hij houdt rekening met de incidentele kerkganger ,,Voor veel mensen is het geloof op afstand gekomen en ik pas dan de dienst zo aan dat zij mogelijk denken: 'Ik heb er zelf ook wat aan'."